

Barcelona, 25 d'abril de 2024

La Fundació Catalunya La Pedrera reuneix a 150 professionals en una jornada sobre salut cognitiva i intervenció precoç

El Centre Cultural de Mollerussa ha acollit la jornada “Nous coneixements, nous reptes! Com projectar les darreres novetats sobre el deteriorament cognitiu en la intervenció precoç”.

La Fundació Catalunya La Pedrera ha organitzat una jornada sobre salut cognitiva i intervenció precoç al Centre Cultural de Mollerussa que ha reunit a 150 professionals d'arreu de Catalunya així com a institucions. Sota el lema “Nous coneixements, nous reptes! Com projectar les darreres novetats sobre el deteriorament cognitiu en la intervenció precoç”, la jornada ha comptat amb la col·laboració de l'Ajuntament de Mollerussa i destacats ponents.

L'objectiu de l'esdeveniment era exposar les noves evidències i possibilitats de diagnòstic precoç en el deteriorament cognitiu i aportar una nova mirada de prevenció, derivació i tractament multidisciplinari dins un marc d'atenció centrada en la persona. Una detecció precoç pot determinar la posterior evolució de la malaltia i és per això que els nous cribatges i indicadors amb els que s'està treballant son clau pel futur, especialment en el context d'una població envellida.

En aquest sentit les xifres parlen per si mateixes: s'estima que al 2050 el nombre de persones majors de 60 anys s'haurà duplicat, incrementant-se de l'11% del 2006 a un 22%. Si ens centrem en el Pla d'Urgell, ja al 2022 la població de més de 65 anys era de 7.108 persones, representant el 19% sobre el total de la població. S'estima que 900.000 persones a Espanya pateixen demència, 100.000 a Catalunya, de les quals 14.000 amb demència d'inici precoç. Segons el “Pla d'atenció sanitària a les persones amb deteriorament cognitiu i demència de Catalunya”, l'any 2020, el 1,2% (93.702 persones) presentava algun tipus de demència.

La jornada, organitzada per Fundació Catalunya La Pedrera, sorgeix de la voluntat de continuar acompanyant a les persones amb deteriorament cognitiu i els seus familiars perquè tinguin un envelliment tan digne com sigui possible posant el focus en la seva detecció i acompanyament. La Fundació es posiciona com a entitat de referència en salut cognitiva i envelliment al territori, enfortint els seus vincles i col·laboració amb les diferents entitats i serveis de l'àmbit de la salut.

Mònica Duaigües, responsable d'envelliment digne de la Fundació Catalunya La Pedrera, ha sigut l'encarregada de donar la benvinguda als assistents: *“El nostre objectiu és oferir eines i recursos per que les persones afectades per l'Alzheimer i altres demències en estadis inicials, mantinguin les seves capacitats al màxim de temps possible a través del nostre programa de reforç de la memòria que va néixer fa 11 anys. Actualment atenem a més de 2.000 persones grans arreu del territori català als 21 espais de la Fundació, i en els gairebé 11 anys de funcionament hem atès a més de 15.000 persones grans i les seves famílies”.*

Barcelona, 25 d'abril de 2024

Marc Solsona Aixalà, Alcalde de Mollerussa, també ha participat a la jornada i ha volgut parlar de la importància d'aquests esdeveniments i sobre tot de pensar i dur-los a terme en clau de territori i descentralitzant-los *"que a Mollerussa tinguem un recurs com l'espai de la Fundació Catalunya La Pedrera que atengui a més de 80 persones, i a més acollim una jornada com la d'avui és molt important."* Parlant de ruralitat l'alcalde ha dit que *"el 90% de Catalunya és rural, Mollerussa i Lleida no són una excepció, i per tant ens ha d'ajudar a posar en valor la socialització, la xarxa comunitària"*.

El Dr. Javier Pagonabarraga, Neuròleg de la Unitat de Trastorns de Moviment de l'Hospital Sant Pau de Barcelona i Coordinador del Grup de Trastorns de Moviment de la Societat Espanyola de Neurologia (SEN), ha estat el primer ponent de la jornada amb: *"La importància de l'atenció en la simptomatologia neuropsiquiàtrica en fases primerenques"*. Durant la seva presentació, Pagonabarraga ha parlat de la simptomatologia associada a les malalties neurodegeneratives, que s'acostuma a vincular a l'envelliment, especialment els trastorns conductuals o d'estat d'ànim, però que pot amagar una patologia neurodegenerativa.

El doctor apuntava també que un coneixement clínic detallat de la fenomenologia neuropsiquiàtrica de les malalties neuropsiquiàtriques és de gran valor pel seu diagnòstic diferencial i per un tractament més acurat i personalitzat. *"Hi han estudis que demostren que si una persona major de 60 comença a desenvolupar una depressió quan no tenia antecedents, pot ser un símptoma associat a malalties com el Parkinson o l'Alzheimer. Es una cosa que hem d'abordar perquè no s'ha d'associar a l'edat"*, ha afirmat Pagonabarraga.

També ha participat el Dr. Gerard Piñol, Neuròleg Coordinador de la Unitat de Trastorns Cognitius de l'Hospital Universitari Santa Maria de Lleida i investigador del grup de Neurociències de l'Institut de Recerca Biomèdica (IRB) de Lleida. Piñol ha parlat sobre *"Detecció precoç. Avantatges i nous desafiaments"* destacant la importància de realitzar el diagnòstic en fases inicials de la malaltia i la milloria del pronòstic dels pacients amb un inici precoç dels tractaments. Durant la seva ponència del Dr. Piñol ha parlat de l'aparició dels biomarcadors plasmàtics com a eina diagnòstica o de cribratge en individus amb símptomes lleus. *"Amb les malalties degeneratives existeix la creença de que no es poden prevenir, però sabem que un terç de les mateixes tenen factors de risc que si es poden modificar i per tant ajudar-nos a prevenir-les"*. Piñol seguia: *"Al 2021, i després de 30 anys treballant en una mateixa línia, apareixen nous criteris diagnòstics que recomanen fer-ho en una fase inicial, ja que els primers dipòsits d'amiloides comencen a acumular-se fins 15 anys abans de que comencin a percebre's els primers símptomes. Una detecció precoç influeix directament a l'evolució de la malaltia i s'espera que en un futur els fàrmacs puguin ajudar a endarrerir-la eliminant els dipòsits d'amiloides i tau"*.

La Dra. Cristina Molins, metgessa de Família al CAP Sant Pere i Sant Pau (Tarragona), ha compartit amb els assistents l'estudi que s'està realitzant sobre *"La utilitat del cribratge poblacional de deteriorament cognitiu a la població de Lleida"*. Com a context ha compartit les xifres de casos sense diagnosticar, un 40-50%, que es tradueix en 50 milions de persones al 2019 i una previsió de 100 milions al 2030 i 150 milions al 2050. És per tant essencial treballar en la influència del diagnòstic precoç, determinar la utilitat de les eines predictores, la relació amb els factors de risc cardiovasculars i l'impacte en la qualitat de vida durant el cribratge i un cop establert. Les conclusions de l'estudi assenyalen que un 10% de la mostra inicial presenta diagnòstic de deteriorament cognitiu. En quant als test, el T@M presenta major sensibilitat i la seva associació amb el test MoCA una major especificitat.

Un cop finalitzades les ponències, els doctors han parlat sobre els tractaments no farmacològics com el programa de reforç de la memòria de Fundació Catalunya La Pedrera: *"el tractament no farmacològic actualment es tan efectiu com el farmacològic del que disposem. No es poden separar ja que fariem una tasca insuficient. L'estimulació cognitiva té un impacte directe però també la dieta i l'exercici físic"* Dr. Piñol. Per la seva part el Dr. Pagonabarraga la reivindicat *"la falta de recursos per a aquests tractaments"*

Barcelona, 25 d'abril de 2024

i un sistema basat en la figura del metge però que necessita implicar a molt més agents”.

La jornada ha acollit també dues taules rodones sobre la visió interdisciplinària de la detecció precoç i el deteriorament cognitiu de la mà de: Maribel Pérez de las Heras, Coordinadora Regidoria d'Acció Social i Comunitària i Habitatge de l'Ajuntament de Mollerussa; Lourdes Fort Carré, Cap d'Àrea d'Atenció a les Persones del Consell Comarcal del Pla d'Urgell; Nicolau Sisques Santallusia, familiar; i Judit Soler Gonzalez, Coordinadora de l'espai de Mollerussa de la Fundació Catalunya La Pedrera.

Aquesta primera conversa s'ha centrat en la perspectiva social en clau de territori partint de les xifres de envelliment de la població amb especial focus a la regió del Pla d'Urgell. Els participants han parlat sobre la importància de la col·laboració publicoprivada així com de la informació, conscienciació i acompanyament a familiar i xarxa social dels pacients per dur a terme el diagnòstic. S'han posat de manifest alguns dels reptes actuals com ara la importància dels rols de gènere en la detecció i posterior pla d'acció així com del factor rural.

La segona taula s'ha centrat en la prevenció i l'acompanyament des de l'àmbit de la salut amb l'equip d'Atenció Domiciliària (ATDOM) àrea Bàsica del Pla d'Urgell: Alba Capdevila Sarramona, metgessa especialista en medicina familiar i comunitària; Judit Ibars Valls, infermera especialista en geriatría; Esther Torres Botam, infermera referent de cronicitat del Pla d'Urgell; Vanessa Briz Vicente, treballadora social especialista en treball social sanitari. També ha participat a la taula Esmeralda Torres Serrano, neuropsicòloga del programa de reforç de la memòria de Fundació Catalunya La Pedrera.

La ruralitat i cooperació entre equips ha estat la base d'aquesta segona taula rodona. En una societat envellida, la proximitat amb els pacients i sobre tot la col·laboració entre professionals de diferents àmbits i la consciència col·lectiva (familiars, coneguts) és clau. En aquest sentit fa pocs anys ha sorgit una nova figura la de gestió de casos, que actua com a pont entre els equips hospitalaris i els primaris, per fer un bon seguiment i acompanyament dels pacients.

Amb aquest propòsit de col·laboració entre professionals i les noves evidències per a una detecció precoç del deteriorament cognitiu ha finalitzat una profitosa jornada, amb un propòsit de continuïtat per fer-ho extensible a diferents zones del territori català.

Fundació Catalunya La Pedrera

La Fundació Catalunya La Pedrera és una fundació privada que treballa perquè tothom tingui un futur millor. El somni de la Fundació és acompanyar les persones grans perquè tinguin un envelliment tan digne com sigui possible. Per això fem programes que els ajudin a mantenir les seves capacitats i a millorar el seu estat emocional perquè tinguin una bona qualitat de vida. Som la Fundació de les persones.

Prensa Fundació Catalunya La Pedrera

Esther Gómez

Tel. 650 77 44 94

premsa@fundacioncatalunyalapedrera.com